



OTKA PUB-I 114496

**Beszámoló az OTKA - Élet és Tudomány kutatásismertető cikkpályázatról,
2014/2015**

Pályázati megvalósítás: 2015. januártól

Az OTKA támogatásával megvalósult publikációs pályázatunk célja 2014-ben is a hagyományoknak megfelelően az volt, hogy az OTKA által támogatott kutatásokban részt vevő kutatókat a munkájukról szóló ismeretterjesztő cikkek írását ösztönözzük, s ezeknek az írásoknak pályázat formájában történő elbírálása, majd közzététele az Élet és Tudomány hetilapban magas színvonalon történhessen.

A megvalósítás ütemezése:

Az immár hagyományos cikkpályázatot 2014 nyarán hirdettük meg.

A pályázatok beérkezési határideje: 2014. október volt.

Zsűrizés és díjátadás: 2014. október – november folyamán történt.

A pályázatra a korábbi éveknek megfelelő mennyiségű, több mint félszáz, összességében igen magas szakmai színvonalat képviselő pályamunka érkezett. A pályaműveket az Élet és Tudomány illetve az OTKA részéről felkért szakértők bírálták el.

A pályázat eredményhirdetése a Tudományünnep rendezvénysorozat keretében, 2014. november végén volt az OTKA Irodán. Az OTKA irodán rendezett ünnepélyes díjátadón a helyezettek a díjak átvétele mellett rövid prezentációban ismertették eddigi kutatásaikat, a cikkük megírásához vezető tudományos utat, további terveiket.

A pályaművek közzététele sikeresen lezajlott: 2014. december – 2015. december 31.

A kiírásnak megfelelően szigorúan szem előtt tartottuk, hogy olyan kutatók indulhattak ismeretterjesztő cikkekkel, akiknek kutatásait az OTKA illetve az NKFI támogatja vagy korábban támogatta. E tényről a megjelent cikkek mellett feltüntetett logó és a pályázati azonosító szám egyértelművé is tette. A pályázati felhívásra 10 ezer n terjedelmű, képekkel, illusztrációkkal ellátott jelígyes pályaműveket vártunk. A közlésre alkalmas írásokat szerkesztett formában a fenti terjedelemnek megfelelő, általában 3 lapoldali hosszúságban közzétettük az Élet és Tudomány hasábjain.



TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT



1088 Budapest, Bródy Sándor u. 16.

Postacím: 1431 Budapest, Pf. 176

E-mail: titalap@telc.hu; Honlap: www.titnet.hu; www.telc.hu

Telefon: 3278-950; Fax: 327-8969

A közzétételt a nyertesek pályaműveinek közreadásával kezdtük, 2014. év végi, így pl. ünnepi duplaszámunkban; majd a nem díjazott, de közlésre alkalmas cikkeket folyamatosan jelentettük meg.

A 2014. évi cikkpályázat kapcsán mindösszesen több mint félszáz tudományos ismeretterjesztő, kutatásismertető, vagy a pályázatot magát bemutató cikk jelent meg az Élet és Tudomány hetilapban, összesen 115 lapoldal terjedelemben, több esetben címlapon is felhívtuk a figyelmet az OTKA pályázati írásunkra.

A pályázat időszakában az NKFI / OTKA pályázati támogatás ténye folyamatosan megjelent a lap impresszumában és a konkrét cikkek mellett egyaránt.

Az Élet és Tudomány megjelent lapszámaival kapcsolatos kötelezpéldány-kötelezettségnek a lap kiadója, a TIT folyamatosan eleget tett.

A cikkeket tartalmazó kiadványokból egy-egy példányt küldtünk az MTA Könyvtárának, az ELTE Egyetemi Könyvtárának, a PPKE Könyvtárnak, a Károli Gáspár Református Egyetem BTK Könyvtárának, az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpontnak, az SZTE Klebelsberg Könyvtárának, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának, a Miskolci Egyetem Könyvtárának, a Pécsi Tudományegyetem Könyvtárának és az MTA Atomkinak.

További példányokat kaptak többek között:

NKFI

MTA

TIT tagszervezetei, tageszervezetei (országosan 20 településen, továbbá Erdélyben)

TIT Kalmár László Matematikaverseny versenyzői és díjazottjai

Kitaibel Verseny országos döntőjének résztvevői

Tudományünnep rendezvénysorozat látogatói.

Ezúton is köszönjük az OTKA támogatását!

Budapest, 2016. február 22.

Gózon Ákos
vezető kutató

Bojárskyné Piróth Eszter
igazgató



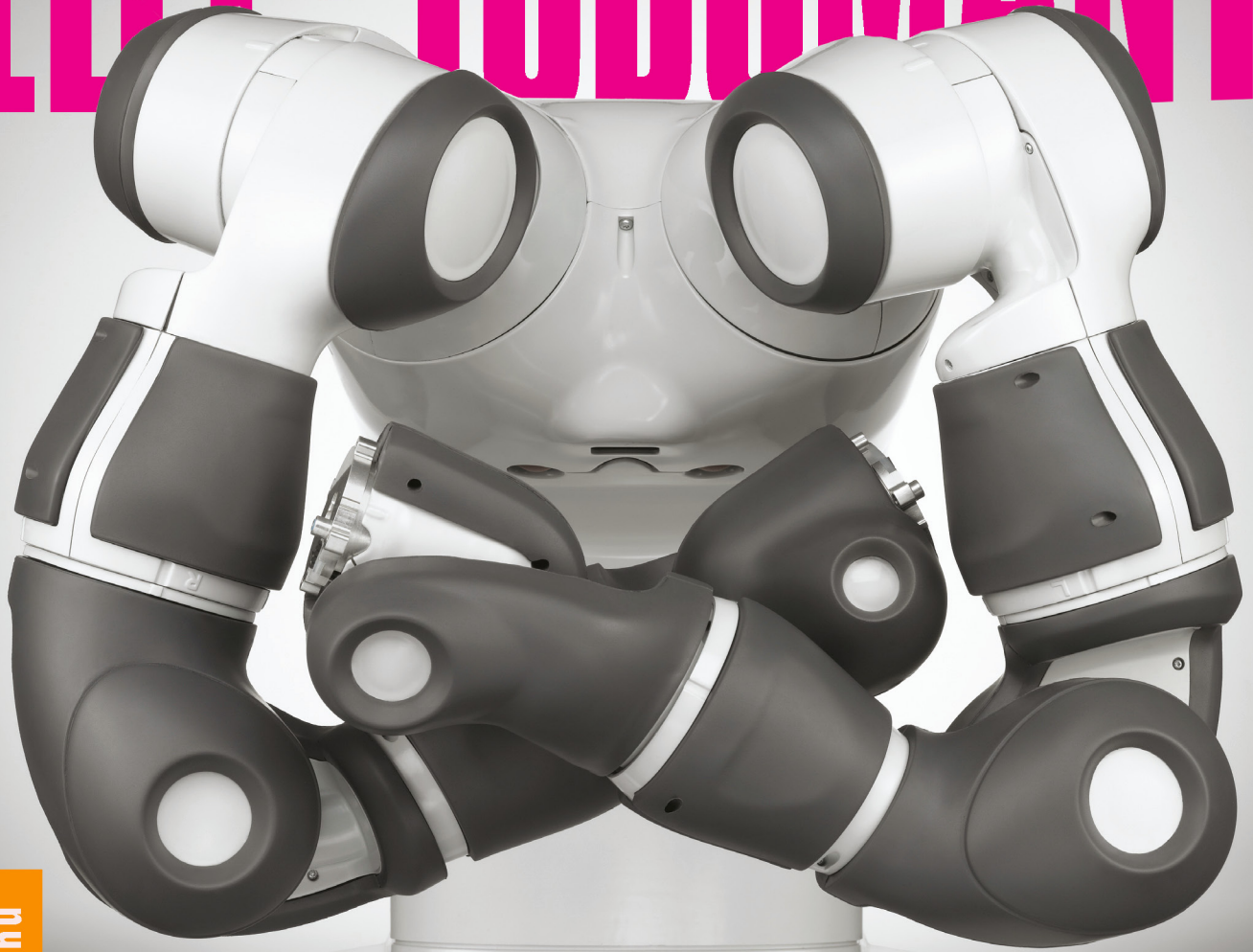
SZÁGULDÓ GALAMBVEZÉR • MÁRKASÉRÜLÉSEK • SZUPRAVEZETÉS ÉS TOKAMAK

LXX. évfolyam ■ 50. szám ■ 2015. december 11.

Ára: 350 Ft

Előfizetőknek: 300 Ft

ÉLET és TUDOMÁNY



Digitális változatban: dimag.hu

EMBERBARÁT ROBOT



Címlapon: YuMi az együttműködő, kétkarú robot a *Bemutakozott az emberbarát robot* című cikkünkhöz

1571 Első kézből

• **BEMUTAKOZOTT AZ EMBERBARÁT ROBOT**



• **AZ ARANY ÚJ, HABKÖNNYŰ FORMÁJA**

Gajzágó Éva

• **FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK**

Gács János

1574 Élet a VW-botrány előtt és után

A MÁRKASÉRŰLÉSEK KOCKÁZATAI ÉS MELLÉKHATÁSAI

Serényi János

1576 Navigáció égre néző vikingekkel 8.

KRISTÁLYREJTÉLY

Száz Dénes, Farkas Alexandra,

Blahó Miklós, Kretzer Balázs,

Horváth Gábor

1579 ÉT-etológia

A SEBESSÉGTŐL FÜGG, KI LESZ A VEZETŐ

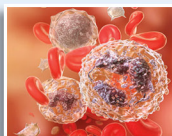
Kubinyi Enikő

1580 Interjú Szakály Ágnessel

TÖRÉKENY NÁDSZÁL A MIKROSKÓP ALATT

Bajomi Bálint

1582 Egészség=egészség?



GYERMEKKORI LEUKÉMIA

Csányiné Sági Judit, Félné Semsei Ágnes, Erdélyi Dániel

1584 Beszélgetés Esko Valtaoja-val

ZSEBKÖNYV POLIHISZTOROKNAK

Tegzes Mária

1586 Élet-mód

A SZERECSENDIÓ

Marosi Kinga

1587 Husz János hatása a cseh- és magyarországi művelődésben



A TÖRÖKVESZÉLY HUSZITA INTERPRETÁCIÓJA

Kovács Eszter

1590 Élet és tudomány képekben

ÉT-GALÉRIA

H. J.

1592 Évszázadok barlangos tapasztalatai

ORSZÁGHATÁROK ALATT KANYAROGVA

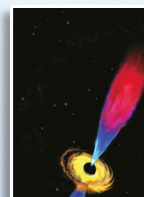
Lieber Tamás

1593 Lélektani lelemények

A ROSSZABBAT VÁLASZTOM!

Mannhardt András

1594 A tudomány világa



• **CSILLAGFALÓ FEKETE LYUK**

Gajzágó Éva

• **ÚJ SZUPRAVEZETŐK A FÚZIÓS REAKTOROKBAN**

Jurecska Laura



• **HOLDJA HELYETT GYŰRŰT KAPHAT A MARS?**

Gajzágó Éva

• **ERDŐTALAJOK ESETE A SAVAS ESŐKKEL**

Mangel Gyöngyi

• **TERMÉSZETJÁRÁS – FELKÉSZÜLTEN**

1597 REJTVÉNY

Schmidt János

1598 ÉT-IRÁNYTŰ

Bánsághy Nóra

Kedves Olvasónk!

November 26-án ünnepi és egyben tisztújító közgyűlést tartott a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat.

Az országos hálózatba tartozó tagegyesületek képviselői a TIT Uránia Csillagvizsgálóban megemlékeztek a Társulat szövetséggé alakulásának negyedszázados évfordulójáról. *Piróth Eszter* igazgató felidézte e két és fél évtized kiemelkedő vezető személyiségeinek – többek között Szentágothai Jánosnak, Benkő Lorándnak, Bod Péter Ákosnak – a tevékenységét a TIT élén; bemutatta, miként bővült és formálódott a Társulat ismeretközvetítő profilja a csillagászati ismeretterjesztő intézmények működtetésétől a TELC nyelvoktatási és nyelvvizsga intézményrendszerének a kiépítésén át odáig, hogy ma a TIT a legjelentősebb, magyar tartalmat közvetítő tudománynépszerűsítő lapkiadó a Kárpát-medencében.

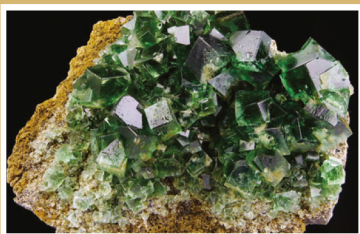
Vizi E. Szilveszter akadémikus, az MTA volt elnöke másfél évtizedes, a Tudományos Ismeretterjesztő Tár-

sulat élén végzett elnöki munkássága után a továbbiakban a TIT tiszteletbeli elnökeként tevékenykedik majd. Az operatív elnöki időszakát lezáró visszatekintésében kiemelte, hogy a Társulat országszerte és a határokon túli magyar területeken is a helyi és regionális közösségek meghatározó tényezőjévé tudott válni, bármerre fordul meg országjárásai során, a helyi közélet, szellemi és egyházi élet megbecsült partnerként tekint a Társulatra. Hozzátette még: a TIT hírnevét öregbítette egyebek mellett az, hogy a Mindentudás Egyeteme előadásainak országos terjesztésében a Társulat mind a mai napig orozslánrészt vállal.

A TIT új elnökének a közgyűlés *Hámori József* akadémikust, neurobiológust, az MTA korábbi alelnökét, a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem volt rektorát, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának 1998–2000 közötti miniszterét, az UNESCO Magyar Bizottság korábbi elnökét, lapunk tudományos tanácsadó testületének tagját választotta meg. *Hámori József* elnöki terveiről lapunkban januárban közlünk majd interjút.

GÓZON ÁKOS

KÖVETKEZŐ SZÁMUNKBÓL



Világító ásványok

Néhány éve igen népszerűek az ásványgyűjtők körében a Tokaji-hegységben, a tarcali andezitkőfejtőkből előkerülő üvegopál példányok. A gömbös-fürtös, üvegszerű, színtelen hialit nagyon látványos, ám egy különlegesége kizárólag sötétben érvényesül: UV-fény hatására élénkzöld színben világít.



Időutazás Ópusztaszeren

Az ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark már nem csak időszakos kiállítóhely: évszaktól és időjárástól függetlenül egész napos programot kínál a látogatók számára. A körképnek is helyet adó rotunda épületében négy új kiállítás nyílt, köztük az Így készült a Feszty-körkép című tárlat.



Akhilleuszról Amerika kapitányig

A paradicsomi kígyó, Gabriel arkangyal, Hermész és Ízisz – követek, akik túlvilági üzenetet hordoznak, és a halandókkal tárgyalnak. Íme, a bizonyíték: a diplomácia egyidős a civilizációkkal. Ennek ered nyomába a klasszika-filológus Takács László, aki ókori szövegek vizsgálata során bőséges anyagot tár elénk az akkori világ módszereiről, melyekben igen gyakran ráismerhetünk mai hagyományainkra.

KITAIBEL

E számnaknak a Kítaibel Pál középiskolai biológiai tanulmányi verseny anyagát adó cikke: *A sebességtől függ, ki lesz a vezető*



ÉLET ÉS TUDOMÁNY

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA



Főszerkesztő: Gözon Ákos • Szerkesztőség: 1088 Budapest, Bródy S. u. 16. • Titkársági telefon: 327-8950; Fax: 327-8969. • E-mail: eltud@eletestudomany.hu • Postacím: 1428 Budapest, Pf. 47 • Honlap: <http://www.eletestudomany.hu> • Lapunk megtalálható a Facebookon is • Kiadja: Tudományos Ismeretterjesztő Társulat • Felelős kiadó: Bojárskyné Piróth Eszter, a TIT Szövetségi Iroda igazgatója • Postacím: 1431 Budapest, Pf. 176 • Nyomás: Ipress Center Central Europe Zrt. • Felelős vezető: Lakatos Viktor igazgatósági tag • Index: 25 245 • ISSN 0013-6077 (nyomtatott) • ISSN 1418-1665 (online) • MagyarBrands 2014 és Magyar Örökség-díjas hetilap • Tudományos Tanácsadó Testület: Almár Iván, Antalóczy Zoltán, Bendzsel Miklós, Bod Péter Ákos, Botos Katalin, Csányi Vilmos, Csépe Valéria, Falus András, Forgács Iván, Freund Tamás, Grétsy László, Hámos József, Herczeg János, Horváth Tibor, Juhász Árpád, Kerner István, Kroó Norbert, Makara B. Gábor, Marosi Ernő, Pléh Csaba, Sólyom László, Szabó Miklós, Szentgyörgyi Zsuzsanna, Szörényi László, Takács László, Tatrai Zsuzsanna, Vámos Tibor, Varga Benedek, Vásárhelyi Tamás • Rovatvezetők: Albert Valéria (földtudományok, mezőgazdaság), Papp Csilla (történelem, néprajz, régészet), Pásztor Balázs (kémia, fizika, informatika) • Olvasószerkesztő: Tegzes Mária • Tervezőszerkesztő: Zsigmondné Balázs Ildikó • Grafikus: Lévárt Tamás • Szerkesztőségi irodavezető: Horváth Krisztina • Minden jog fenntartva! • A meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért nem vállalunk felelősséget. • Előfizethető a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletágánál a 06-80-444-444-es zöldszámon, faxon: 06-1-303-3440, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, valamint levélben: MP Zrt. Hírlap Üzletág, Budapest 1008), továbbá személyesen a postahelyeken és a kézbesítőnél. • Megvásárolható a LAPKER árusítóhelyein. Lapunk korábbi számai megvásárolhatók a szerkesztőségben is. Meg nem rendelt kéziratokat és fotókat nem örzünk meg.

Az Élet és Tudomány a Nemzeti Tehetség Program, a Nemzeti Kulturális Alap, az NKFIH, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala és az Országos Tudományos Alapprogramok - OTKA támogatásával jelenik meg.



PUB-1 117209

PUB-1 114496

LEGYEN ÖN IS AZ ÉT SZÁZAK KÖZÖTT!

Keressük az ÉT Százakat, azaz száz leggyorsabb előfizetőnket!

Azok az Olvasóink, akik december 15-ig előfizetnek az Élet és Tudományra, az Akadémiai Kiadó 5000 Ft-os vásárlási utalványát kaphatják meg.

– Kik kapnak 5000 Ft-os könyvutalványt?

– Azok az Olvasóink, akik 2016-ra legalább fél évre előfizetnek az Élet és Tudományra, s az előfizetésükről az első száz egyikeként értesítik szerkesztőségünket.

– Hogyan értesíthetnek minket az előfizetésükről?

– E-mailen: az eltud@eletestudomany.hu címre kérjük elküldeni a befizetési igazolás szkennelt vagy fotómásolatát, amelyen jól láthatóan olvasható a befizető neve, a befizetés dátuma, jogcíme és összege.

– Ki kerülhet az ÉT Százak közé?

– Csak az értesítő e-mail dátuma számít, a századik jelentkezőnk után automatikusan lezárjuk az előfizetői akciónkat.

– Hogyan kaphatják meg Olvasóink az 5000 Ft-os könyvutalványt?

– Válasz e-mail formájában küldjük el Olvasóinknak arra az e-mail címre, ahonnan a befizetési azonosító érkezett.

– Hogyan váltható be az 5000 Ft-os könyvutalvány?

– Az Akadémiai Kiadó webáruházában, a kuponon jelzett módon, 2015. december 31-ig.

A játékon azok is indulhatnak, akik jelen felhívásunk közzététele előtt már előfizettek 2016-ra az Élet és Tudományra.

Várjuk az ÉT Százak jelentkezését! Verseny indul!!!

Lepje meg szeretteit
Élet és Tudomány előfizetéssel,
valamint
ajándék belépőjeggel a TIT
Uránia Csillagvizsgálóba
vagy a TIT Budapesti
Planetáriumba!